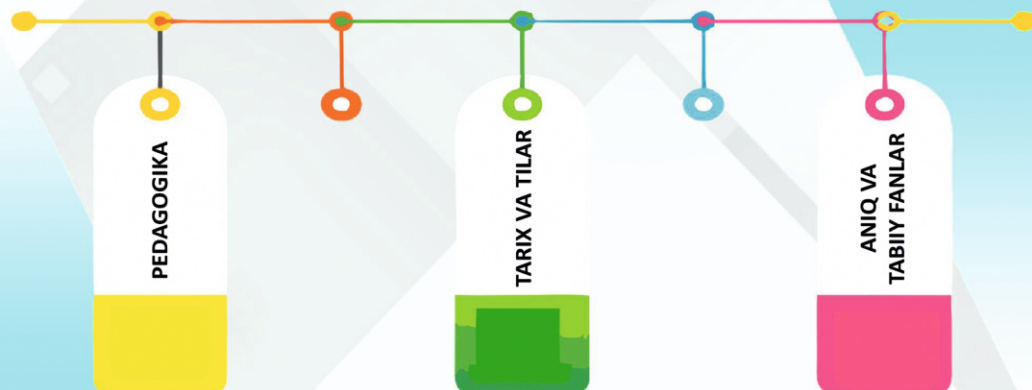

FAKULTETLAR

Ta'lim yo'nalishlari

Pedagogika va psixologiya

Boshlang'ich ta'lim va sport-tarbiyaviy ish

Maktabgacha ta'lim

Musiqiy ta'lim

Defektologiya (faoliyat turlari bo'yicha)

Jismoniy madaniyat

Shu jumladan, xotin-qizlar sporti yo'nalishi bo'yicha

Ta'lim yo'nalishlari

Tarix o'qitish metodikasi

Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi

O'zbek tili va adabiyoti

Ona tili va adabiyoti:
Rus tili va adabiyoti

Ona tili va adabiyoti:
Rus tili va adabiyoti (o'zga tilli guruhlarida)

Xorijiy til va adabiyoti: ingliz tili

Ta'lim yo'nalishlari

Matematika o'qitish metodikasi

Fizika va astranomiya o'qitish metodikasi

Kimyo o'qitish metodikasi

Biologiya o'qitish metodikasi

Geografiya o'qitish metodikasi

Informatika o'qitish metodikasi

Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi o'qitish metodikasi

Mehnat ta'limi

МУҲАДДИМ ХЭМ ЎЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЎ

илимий-методикалык журнал № 1/1

ИЛМ – МАЪРИФАТ ВА РАҚАМЛИ
ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ
ЙИЛИ

Нөкис - 2020

Institut O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 27 iyuldagi PQ-3152 sonli "Toshkent viloyati Chirchiq davlat pedagogika institutini tashkil etish to'g'risida"gi Qaroriga asosan maktabgacha, maktab va maktabdan tashqari ta'lim muassasalarining tarbiyachilar, boshlang'ich sinf o'qituvchilari, ayniqsa aniq fanlar va chet tillari bo'yicha o'qituvchilarga bo'lgan ehtiyojlarini qondirish, tumanlar va qishloq joylaridagi ta'lim muassasalarini yuqori malakali pedagog kadrlar bilan ta'minlash hamda xalqaro standartlar darajasiga mos oliy ma'lumotli pedagogik kadrlar tayyorlash tizimini joylarda tashkil etishni yanada takomillashtirish va ta'lim sifatini yaxshilash maqsadida tashkil etildi.

**Rektor MUHAMEDOV
GAFURJON ISROILOVICH**

Kimyo fanlari doktori, professor.

O'zbekiston fan arbobi.

Rossiya Pedagogika Fanlari Akademiyasi
va Nyu-York Fanlar akademiyasi a'zosi.

Rahbarligida 11 nafar fan nomzodi, 3
nafar fan doktori dissertatsiyasi himoya
qilingan.

INSTITUTNI RIVOJLANTIRISH TAMOYILI

**Yuqori kurslar quyi kurslarga ta'lim – fan – tarbiya - ishlab
chiqarish uchun yadro bo'lishi zarur.**

МУҒАЛЛИМ ХАМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИҮ

ISSN 2181-7138

№ 1-1 2020 жыл

Илимий-методикалық журнал

Редактор:
А. Тилегинов

Редколлегия ағзалары:

Мақсет АЙЫМБЕТОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ
Аманжол АЯПОВ
Өсербай ӘЛЕЎОВ
Байрамбай ӨТЕМУРАТОВ
Қадирбай БЕКТУРДИЕВ
Асқар ДЖУМАШЕВ
Амангелди КАМАЛОВ
Сарсен КАЗАХБАЕВ
Сабит НУРЖАНОВ
Уролбой МИРСАНОВ
Айдын СУЛТАНОВА
Норбек ТАЙЛАКОВ
Тажибай УТЕБАЕВ
Бекзод ХОДЖАЕВ
Гулрухсор ЭРТАШЕВА

Шөлкемлестіріушілер:
Қарақалпақстан Республикасы
Халық билимлендириу
Министрлиги, ӨЗПИИИ
Қарақалпақстан филиалы

Өзбекстан Республикасы
Министрлер Кабинети
жанындағы Жоқарғы
Аттестация Комиссиясы
Президиумының 25.10.2007
жыл (№138) қарары менен
дизимге алынды

Қарақалпақстан Баспа сөз хәм
хабар агентлиги тәрепинен 2007-
жылы 5-мартта дизимге алынды
№ОА-044-санлы гууалық
берилген.

Мәнзил: Нөкис қаласы,
Ерназар Алакөз көшеси №54
Тел.: 224-23-00
e-mail: uzniipnkkf@umail.uz,
mugallim-pednauk@umail.uz
www.mugallim-uzliksiz-bilim.uz

Журналға келген мақалаларға жууап қайтарылмайды, журналда жарияланған мақалалардан алынған үзіндилер «Мугаллим хәм үзликсиз билимлендириу» журналынан алынды, деп көрсетилиуи шәрт. Журналға 5-6 бет көлеминдеги материаллар еки интервалда TIMES NEW ROMAN шрифтинде электрон версиясы менен бирге қабыл етиледи. Мақалада келтирилген маглыұматларға автор жууапкер.

МАЗМУНЫ

ТИЛ ҲАМ АДЕБИЯТ

Бурханов А.А. Лингвистические особенности русского просторечия	4
--	---

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Абдуллаев А.А. Халқ ўйинларидан фойдаланиш ўқувчиларни баркамол қилиб тарбиялаш йўллари	10
Вайсова Ё.М. Баркамол шахс тарбиясини ташкил этишда педагогик технологияларнинг ўрни	13
Ўтаев А.Й. Интеграцияли таълим имкониятлари	16
Ахмадалиев Б.С., Матмуродов А.К.Талабаларнинг технология фанларни ўқитилиши самарадорлигини ошириш йўллари	19
Абдурахманова Ж.Н. Инновацион тажриба майдони – “мактаб–лаборатория”нинг таълим тизимидаги ўрни	22
Кадинова Х.А. Бўлажак ўқитувчиларда халқ оғзаки ижоди асосида ўқувчиларни маънавий –ахлоқий тарбиялаш фаолияти ва касбий муҳим сифатлари	26
Абдиримова И.К. “Педагогик таълим инновацион кластери” - мақсадлар умумийлиги ва манфаатлар хусусийлиги ҳақида	31
Кошанова Н. М. Синф мураббийлари фаолияти самарадорлигини оширишда педагогик таълим кластерининг ўрни	35
Тилакова М.А., Эшманова Н.Н. Креативлик қобилиятини ривожлантириш механизмлари	42
Тоштемирова С.А. “Мактаб-лаборатория” инновацион тажриба-синов майдончаларида “иктидор” лойиҳасини шакллантириш механизмлари	46
Ходжамқулов У.Н. “Мактаб - лаборатория” инновацион тажриба майдончаси	53
Тоштемирова С.А. Таълим сифати самарадорлигини оширишда инновацион ғояларнинг аҳамияти	56
Умарова З.А. Педагогик жараёнда зиддиятларнинг олдини олиш ва ҳал қилиш имкониятлари	62
Мусурманов Р., Қодинова Х.А. Оилада фарзанд тарбияси муаммолари	66
Жуманова Ф.У. Ёшларда ватанпарварлик ҳисларини шакллантириш усуллари	68
Шернаев А.Ў. География дарсларида самарадорлигини оширишда хариталардан фойдаланишнинг аҳамияти	71
Эрназарова Г.О. Акмеологик ёндашув таълим жараёнини ривожлантириш сифатида	75
Якубова М.Ю. Умумтаълим мактаблари ўқувчиларида креативлиқни такомиллаштириш	78
Утаев А.Й., Бурханов А.А. Функция учителя на уроках русского языка в узбекской школе	81
Абдулахатов А.Р., Худойберганов. Ж.С., Қурбонова М.Э. Образовательный кластер - как ресурс инновационного развития региона	84
Исламова М.Ш. Место психологических услуг в личном развитии	89
Абдужалилова Ш.А. Трансформация принципов семейного воспитания	91

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ҲАМ РУЎХИЙЛИК ТИЙКАРЛАРИ, ТАРИЙҲ, ФИЛОСОФИЯ

Шарипов М.Л. Ёшлар маънавиятини юксалтиришда Хусайн Воиз Кошифий ахлоқ фалсафасининг аҳамияти	94
Abdusamidov S .M. SHarq xalqlari ma'naviy hayotining yuksalishida so'fylik ta'limotining o'rni	98

“ПЕДАГОГИК ТАЪЛИМ ИННОВАЦИОН КЛАСТЕРИ” - МАҚСАДЛАР УМУМИЙЛИГИ ВА МАНФААТЛАР ХУСУСИЙЛИГИ ҲАҚИДА

Абдиримова И.К.

ТВЧДПИ ўқитувчиси

Таянч сўзлар: кластер, кластер стратегияси, кластер шакллари, кластер тамойиллари, кластер субъектлари, педагогик таълим кластери, рақобатбардошлик, миметик метод, интеграция, инновацион занжир, инновацион ёндашув, латерал стратегия, фокусли стратегия.

Ключевые слова: кластер, кластерная стратегия, кластерные формы, кластерные принципы, кластерные субъекты, педагогический кластер, конкурентоспособность, миметический метод, интеграция, инновационная цепочка, инновационный подход, латеральная стратегия, фокусная стратегия.

Key words: cluster, cluster strategy, cluster forms, cluster principles, cluster actors, pedagogical cluster, competitiveness, mimetic method, integration, innovation chain, innovative approach, lateral strategy, focus strategy.

Жамиятда юз бераётган туб ўзгаришлар, шубҳасиз, таълим соҳасини ҳам камраб олмоқда. Таълим тизимининг кейинги чорак асрдаги фаолиятига назар ташлайдиган бўлсак, истиклол йилларида таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳасида кўплаб ижобий ишлар амалга оширилганининг гувоҳи бўламиз.

Тизимдаги бу каби камчиликларни бартараф этиш мақсадида кейинги икки йил давомида таълим ва кадрлар тайёрлаш соҳаларига онд бир қатор президент ва ҳукумат қарорлари қабул қилинди. Жумладан, 2017 йил 30 сентябрдаги “Ўзбекистон Республикаси мактабгача таълим вазирлигини ташкил этиш тўғрисида”ги, 2017 йил 8 августдаги “Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида”ги, 2017 йил 14 мартдаги “Ўрта махсус, касб-хунара таълими муассасалари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги, 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги, 2017 йил 22 майдаги “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент Қарорларида кадрлар тайёрлаш сифатини тубдан такомиллаштиришга, хусусан, тизимга ривожланган хорижий мамлакатлар тажрибасини татбиқ этишга жиддий эътибор қаратилган. Таълим тизимини ривожлантириш ва такомиллаштиришга қаратилган мазкур ҳужжатларнинг барчасида соҳага инновацияларни киритиш, хорижий тажрибаларни ўзлаштириш, ижодий ёндашувларни қўллаб-қувватлаш, таълим турлари ўртасидаги интеграция жараёнини кучайтириш билан боғлиқ умумий жиҳатлар мавжуд.

Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти томонидан тақдим этилаётган “Педагогик таълим инновацион кластери” модели таълим тизимидаги юқорида қайд қилинган камчиликларни бартараф қилиш имкониятини яратувчи янги инновацион лойиҳа сифатида баҳоланмоқда. Бу лойиҳа институтнинг стратегик тадқиқот йўналиши сифатида белгиланган бўлиб, ушбу муаммони илмий нуқтаи назардан ўрганиш мақсадида ҳозирда ўттиздан ортиқ профессор-ўқитувчилар илмий-тадқиқот ишлари олиб боришмоқда.

“Педагогик таълим инновацион кластери” моделининг амалиётга татбиқ қилиниши натижасида узлуksиз таълим тизимини ташкил қилувчи таълим турлари ўртасидаги тарқокликнинг бартараф қилиниши, уларни муштарак мақсад атрофида бирлаштириш, узвийлик ва узлуksизликни қарор топтириш, ўзаро рақобат ва назорат муҳитини

шакллантириш, педагогик соҳада самарали ворисийликни таъминловчи тизим яратиш масалалари назарий асосланган ва самараси кафолатланган ечимга эга бўлади.

“Педагогик таълим инновацион кластери” миметик метод бўлиб, иктисодиётнинг ишлаб чиқариш тармоқларида самарали ҳисобланган кластер моделини таълим жараёнига татбиқ этишни назарда тутди. Дарҳақиқат, ишлаб чиқариш тармоқларида хомашё, маҳсулот ва талаб кетма-кетлиги мавжуд бўлиб, ушбу кетма-кетлик инсон капитали кўринишида педагогик таълим тизимида ҳам мавжуддир. Бу эса ишлаб чиқаришда самарали бўлган кластер моделини таълим тизимига жорий этиш назарий жиҳатдан асосли эканлигини кўрсатади. Умуман, педагогик таълимнинг жамият барқарор ривожланишидаги юқори ижтимоий аҳамиятидан келиб чиққан ҳолда замонавий талаблар, тизимдаги муаммолар ва уларни ҳал қилишда фан ва таълим бўғинлари ўртасидаги тарқоқлик бутунги кунда узлуксиз педагогик таълимни кластер ривожланиш моделига ўтказиш заруратини таъкидламоқда.

Педагогик таълим инновацион кластери узлуксиз таълим тизимидаги барча таълим турлари, илмий тадқиқот институтлари ва марказлари, амалиёт базалари, илмий ва илмий-методик тузилмаларнинг бир бутунлиги бўлиб, уларнинг биргаликдаги тақсимланган фаолияти педагогик таълим тизимини сифат жиҳатидан янги даражага кўтариш имкониятини беради. Бинобарин, кластернинг асосий мақсади ўз таркибига кирувчи таълимий-илмий-инновацион салоҳиятни нафақат юқори фуқаролик ва касбий лаёқатлилик даражаси билан, балки рақобатбардошлиги, янгиликларни қабул қила олиш қобилияти, янги таълим дастур ва технологияларини лойиҳалаш ҳамда амалга ошира олиш қобилиятига эга замонавий таълим мутахассисларини тайёрлаш учун бирлаштиришдир.

Педагогик таълим ривожланишининг кластер модели таълим бериш, ўқув адабиётларини яратиш, педагог кадрлар илмий салоҳиятини ошириш, таълим ва тарбия узвийлиги билан боғлиқ умумий йўналишларда фаолият олиб боради. Бу эса муаммонинг умумий методологик характерга эга эканлигини кўрсатади. Айни пайтда бу умумий йўналишлар таълимни бошқариш ва ташкиллаштириш, таълим турлари ва йўналишлари, узвийлик ва интеграцияни таъминлаш, ўқитиш методлари ва воситалари каби йўналишларда хусусийлашади.

“Педагогик таълим инновацион кластери” моделининг субъектлари сифатида қуйидагиларни қайд қилиш мумкин:

- талабалар, магистрантлар ва докторантлар педагогик амалиёт ўтайдиган, таълимий, илмий тадқиқотчилик, инновацион ва лойиҳалаштириш фаолиятини олиб борадиган ўқув ва тажриба экспериментал база вазифасини ўтайдиган мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, олий ва қўшимча таълим муассасалари;
- таълимнинг турли даражаларидаги янгиланишларга мувофиқ равишда катталарнинг қўшимча таълими тизими муассасалари, болалар ва ўсмирларнинг мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус касб-ҳунар таълими педагогик кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш муассасалари;
- ҳамкорликдаги илмий тадқиқот фаолияти билан шуғулланаётган ва уни белгилайдиган илмий ва илмий-методик тузилмалар, марказлар, илмий тадқиқот институтлари;
- педагогик ҳамжамиятлар, ташаббускор жамоалар, жамоат бирлашмалари, давлат ва нодавлат ташкилотлари;
- хорижий олий таълим муассасалари ва илмий марказлар.

Кластер модели ҳар бири алоҳида фаолият олиб бораётган субъектларни умумий мақсад атрофида бирлаштиради ва аини пайтда, ҳар бир субъект умумий мақсаддан келиб чиққан ҳолда хусусий манфаатдорликда иш юритади. Кластер модели субъектлари бир-бирини қўллаб-қувватлайди ва назорат қилади, ҳар бири алоҳида кластернинг маънавий ва интеллектуал майдонини яратади, ижтимоий таъсири ҳамда аҳамиятини кенгайтиради.

Педагогик таълим инновацион кластери табиий алоқадорлик, узвийлик, изчиллик, ворисийлик, замонавийлик, йўналтирилганлик, мақсаднинг муштараклиги, манфаатларнинг хусусийлиги, ўзаро назорат каби тамойилларига асосланади.

Ушбу тамойиллардан айримларига батафсилроқ тўхталиб ўтишни жоиз деб биламиз:

- мақсадларнинг муштараклиги – бу тамойил таълим турларининг хусусий мақсадлари жамланиб, умумий мақсадга айланишини назарда тутди. Таълим кластери модели доирасида бир-бирига алоқадор таълим турлари ягона мажмуани ҳосил қилади. Чунки кадрлар тайёрлаш масаласи бир-бирига алоқадор бир нечта субъектларнинг ўз олдига қўйган мақсадлари ижросининг тўлақонли таъминланиши натижасида ўз ижросини топади. Бу эса давлат таълим стандартлари асосида сифатли таълим бериш, ёшларни маънан баркамол, жисмонан бақувват, миллий анъана ва қадриятларимизга содиқ қилиб тарбиялаш, уларда замонавий ва ностандарт фикрлаш кўникмаларини шакллантириш каби муштарак жиҳатларда намоён бўлади.
- манфаатларнинг хусусийлиги – бу тамойил иқтисодиётнинг ишлаб чиқариш тармоқларида ўта табиий равишда содир бўладиган жараёни англатади. Таклиф қилинаётган таълим кластери модели манфаатлар хусусийлашгандагина қарор топади. Содда қилиб айтганда, кластер субъектлари манфаат кўрсагина ушбу ҳаракатлар ўзини оқлайди ва давомийлик касб этади. Таълим кластери моделида ҳар бир таълим субъектининг манфаати назарда тутилиши лозим. Барча таълим субъектларининг хусусий манфаатлари оқибатда умумий манфаат учун хизмат қилади.
- ўзаро назорат – бу тамойил кластер модели доирасида бирлашган таълим субъектларининг фаолияти бир-бирига боғлиқлигини англатади. Битта субъектда йўл қўйилган хато ёки камчилик иккинчи субъектнинг фаолият самарадорлигига таъсир кўрсатади. Демак, кластер доирасида маълум ҳудуд ёки фаолияти бир-бирига боғлиқ бўлган таълим субъектлари ўзаро тизимни ҳосил қилади.

Педагогик таълим кластери фаолиятининг асосий мақсади қуйидагилардан иборат:

- педагогика соҳасида самарали ворисийликни таъминлаш ва энг яхши ўқувчиларни педагог касбига тарғиб қилиш;
- педагогларнинг касбий тайёргарлигини амалиётга таянган ҳолда ва манфаатдор субъектлар тескари алоқасини оператив таъминлаган ҳолда олиб бориш;
- бўлажак таълим мутахассисларини инновацион тажрибага эга бўлган амалиётлар базасида тайёрлаш муҳитини яратиш;
- ёш мутахассисларнинг касбий кўникмаларни эгаллаш даврини қискартириш;
- педагогик таълимда янги авлод ўқув, ўқув-услубий, илмий адабиётлар, воситалар ва дидактик материаллар мажмуасини яратиш;
- педагогик таълим илмий, илмий-педагогик салоҳиятини ошириш;

- педагогик таълимни ривожлантиришнинг долзарб масалалари атрофида интеллектуал ресурсларни интеграциялаш;
- таълим, фан ва педагогик амалиётнинг турли шакл ва турларини излаб топиш ва таълимга татбиқ этиш;
- таълим ва тарбия узвийлигини таъминловчи механизмларни такомиллаштириш;
- педагог кадрларни тайёрлашда мактабгача, ўрта таълим ва ОТМ ҳамда бошқа талабгорлар билан ўзаро тезкор қайта боғланиш имкониятини яратиш;
- педагогик таълим бўғинлари ўртасидаги алоқадорлик, боғлиқлик ва ҳамкорлик заруриятини илмий асослаш.

Ушбу мақсадлардан келиб чиққан ҳолда педагогик таълим инновацион кластери қуйидаги вазифаларни бажаради:

- вилоятдаги таълим муассасалари учун замонавий билим ва малакага эга педагог кадрларни тайёрлаш;
- таълим сифатини оширишда инновацион педагогик технологиялардан самарали фойдаланиш;
- педагогика соҳасида илмий фаолиятни изчил йўлга қўйиш;
- таълимнинг асосий (дарслик) ва ёрдамчи (дўғатлар, комуслар, электрон манбалар ва б.) воситалари мазмун-моҳиятининг таълим босқичлари кесимидаги узвийлиги ва узлуксизлигини таъминлаш;
- вилоятдаги таълим муассасалари ўқитувчиларининг билим савиясидаги бўшлиқларни тўлдириш мақсадида вилоят ХТБ билан ҳамкорликда муҳим қўшимча ўқув курслари ташкил қилиш;
- умумтаълим мактабларида фанларни ўқитиш билан боғлиқ муаммоларни бартараф қилиш мақсадида вилоят ХТБ билан ҳамкорликда илмий-амалий семинарлар ташкил қилиш;
- институтдаги профессор-ўқитувчиларнинг илмий салоҳиятини ошириш мақсадида илмий тадқиқот институтлари, илмий марказлар ва таянч олий таълим муассасалари билан илмий ҳамкорликни кучайтириш;
- умумтаълим мактабларида илмий тадқиқот олиб бориш лаёқатига эга ўқитувчиларни илмий-тадқиқот ишларига жалб қилиш;
- педагогика соҳасидаги илғор хорижий тажрибаларни ўзлаштириш мақсадида етакчи хорижий ОТМга стажировкаларни амалга ошириш.

Умуман олганда, “Педагогик таълим инновацион кластери” педагогика соҳасига иқтисодий моделларни татбиқ қилиш натижасида самарадорликка эришишни назарда тутди. Бу билан соҳада таълим субъектларининг алоқаси ва узвийлиги, таълим турларининг интеграцияси таъминланади.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори, “Ўзбекистон Республикаси мактабгача таълим вазирлигини ташкил этиш тўғрисида”, Тошкент ш., 2017 йил 30 сентябрь, ПҚ-3305-сон; Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори, “Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида”, Тошкент ш., 2017 йил 30 сентябрь, ПҚ-3304-сон; Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори, “Ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”, Тошкент ш., 2017 йил 14 март, ПҚ-2829-сон; Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қарори, “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”, Тошкент ш., 2017 йил 20 апрель, ПҚ-2909-сон; Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори, “Олий ўқув

юртидан кейинги таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”, Тошкент ш., 2017 йил 22 май, 304-сон.

2. Г.Б.Болоний, В.Ю.Лыскова. Кластерный подход и его использование в научно-педагогических исследованиях. Вестник ТГУ, т.16, вып.1, 2011.

3. Porter M. Competitive Strategy: Techniques for Analyzing Industries and Competitors, Cambridge, 1980, 454 pages.

4. Шамова Т.И. Кластерный подход к развитию образовательных систем// Взаимодействия образовательных учреждений и институтов социума в обеспечении эффективности, доступности и качества образования региона: Материалы 10 Международного образовательного форума (Белгород. 24–26 окт. 2006 г.): в 2 ч. / БелГУ, МПГУ, МАНПО; отв. ред. Т.М. Давыденко, Т.И. Шамова. Белгород: Издательство БелГУ, 2006. Ч. 1. С. 24–29.

5. Беспалова Л. Что такое кластер? URL: <http://siok.rightside.ru/siok/> 2009-12-01-06-24-41. Загл. с экрана.

РЕЗЮМЕ

Мақолада педагогик таълим кластери тушунчасига таъриф берилган ва унинг зарурати, Ўзбекистон шароитида уни амалга ошириш механизмлари, тамойиллари ҳамда йўналишлари кўрсатиб берилган. Тошкент вилояти мисолида педагогик таълим кластерининг амалий аҳамияти илмий ҳулосаланган.

РЕЗЮМЕ

В статье описывается понятие педагогического кластера и его необходимость, механизмы, принципы и направления его реализации в контексте Узбекистана. Практическая роль педагогического кластера на примере Ташкентской области научно обоснована.

SUMMARY

The article describes the concept of a pedagogical cluster and its necessity, mechanisms, principles and directions for its implementation in the context of Uzbekistan. The practical role of the pedagogical cluster on the example of the Tashkent region is scientifically substantiated.

СИНФ МУРАББИЙЛАРИ ФАОЛИЯТИ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШДА ПЕДАГОГИК ТАЪЛИМ КЛАСТЕРИНИНГ ЎРНИ

Кошанова Н. М.

*Тошкент вилояти Чирчиқ давлат педагогика институти “Ижтимоий фанлар”
кафедраси ўқитувчиси*

Таянч сўзлар: интеграциялашув, инновация, педагогик таълим инновацион кластери, ижтимоий ҳамкорлик, электрон журнал.

Ключевые слова: интеграция, инновации, педагогическое образование, инновационный кластер, социальное партнерство, электронный журнал.

Key words: integration, innovation, teacher education, innovation cluster, social partnership, electronic journal.

Ўзбекистонда миллий таълим тизимини ривожлантириш, кадрлар тайёрлаш тизимидаги камчиликларни бартараф қилиш, юқори салоҳиятли, маънавиятли, замон билан ҳамнафас бўлган ёшларни тарбиялаш мақсадида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилмоқда. Шу жумладан умумий ўрта таълим мактабларида таълим – тарбия сифатини яхшилаш, моддий -техник базасини мустаҳкамлаш, китобхонлиқга меҳрини уйғотиш, ўқитувчи шахсига нисбатан ҳурмат туйғусини янада кучайтириш давлат сиёсати даражасига кўтарилди. Мамлакатимиз таълим ва илм-фан ривожига давлат бюджетининг 33,3% маблағини сарфлаётганлиги фикримизнинг яққол исботидир. 2017-йилнинг ўзидаёқ Ўзбекистон республикаси президенти ва Вазирлар Маҳкамасининг бевосита таълим соҳасига дахлдор 74 фармон, қарор ва фармойиш-